

Parc Agrari

Santa Coloma de Cervelló

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	Carretera BV-2002, entre els Km 3,100 i 5,500
Emplaçament	Entre el riu Llobregat i l'autopista A-2, a l'est, i la carretera BV-2002, a l'oest.
Alçada:	14,7

Coordenades:

Latitud:	41.36533
Longitud:	2.03466
UTM Est (X):	419263
UTM Nord (Y):	4579763

Classificació

Número de fitxa	08244 - 8
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Estat de conservació	Regular
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos propietaris
Autoria de la fitxa	Cristina Belmonte (iPAT Serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa:	dl., 20/05/2019 - 02:00

Descripció

Espai de més de 2 km de llargada destinat fonamentalment a l'explotació agrícola, principalment de regadiu, beneficiat pels sòls al·luvials i l'elevada humitat existent a causa de la proximitat del riu.

El Parc Agrari de Santa Coloma de Cervelló forma part del Parc Agrari del Baix Llobregat situat a les

planes al·luvials del delta i de la vall baixa del riu Llobregat, a la comarca del Baix Llobregat. El territori del parc, de 2938 ha, està integrat per catorze municipis: Castelldefels, Cornellà de Llobregat, Gavà, l'Hospitalet de Llobregat, Molins de Rei, Pallejà, el Papiol, el Prat de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Vicenç dels Horts, Santa Coloma de Cervelló i Viladecans. En el tram de Santa Coloma encara es conserva el parcel·lari característic de regadiu, original del segle XIX. Molts dels elements utilitzats per afavorir aquesta explotació agrícola encara es conserven al municipi, com els canals, séquies i una elaborada xarxa de camins a través del parcel·lari, molt arrelat al lloc amb l'existència de nombroses barraques lligades a la feina del camp. Per tant, el parc agrari constitueix en sí mateix un patrimoni cultural, econòmic, ecològic i paisatgístic importantíssim dins l'àrea metropolitana de Barcelona.

Observacions:

Forma part del Parc Agrari del Baix Llobregat

Història

Ja en època romana la vall baixa del Llobregat fou reconeguda com a via de comunicació privilegiada cap a i des del Pla de Barcelona, importància que continuà durant l'edat mitjana.

Les primeres descripcions sistemàtiques del paisatge de la zona són del segle XVIII, a partir de les respostes de pobles com Molins o Sant Feliu al qüestionari de Francisco de Zamora. Gràcies a aquest qüestionari se sap que part del fons de la vall estava ocupat per sorrals, i que hi havia freqüents inundacions, tot i que hi havia zones on emparar les vinyes i obtenir-hi raïm en fresc o vi grec.

A la segona meitat del s. XVIII, la construcció del "camino recto" derivat del decret de Carles III de 1761 representà un canvi de primer ordre en el paisatge, amb la implantació del traçat de la N-II (comunicant Madrid amb la Jonquera) i l'aparició del pont de Molins de Rei.

Però segurament un dels canvis més significatius fou la inauguració el 1819 del canal de la Infanta Carlota, al marge esquerre del riu. A final del segle XIX, a la zona regada pel canal de l'esquerra ja s'hi havien imposat els fruiters de regadiu.

L'arribada l'any 1854 de la línia de tren al marge esquerre va comportar comptar amb un excel·lent mecanisme d'exportació i, també, de transport eficient a Barcelona.

Al seu torn, l'any 1858 fou inaugurat inicialment (de forma definitiva, el 1885) el canal de la Dreta del Llobregat. Aquest canal té 14 km, i va de Sant Vicenç dels Horts al Prat de Llobregat. Els conflictes entre el canal de la dreta i l'esquerra es van estendre durant anys, però a inicis del segle XX l'explotació agrícola ja era un fet a ambdós costats. Juntament amb la importància de l'agricultura, al segle XIX i, sobretot a començaments del XX, s'implanta la indústria a la zona, cosa que provocà canvis paisatgístics importants. En aquest procés s'inclou la creació de la colònia Güell, la cripta de la qual (obra d'Antoni Gaudí) ha estat declarada patrimoni de la Humanitat.

Bibliografia

AA.DD (2011) Inventari de Masies i elements singulars del municipi de Santa Coloma de Cervelló. Memòria. SPAL. Diputació de Barcelona
<https://parcs.diba.cat/web/BaixLlobregat>

